

Ο ΚΑΛΟΣ

Ὁ Σωτήρης, μὲ τὰ ρούχα τῆς δουλειᾶς στὴ μαγάλη, γύριζε στὸ φτωχικό του τρεχάτος. Εἶχε πού εἶχε φύγει τελευταῖος ἀπὸ τὸ γιαπὶ, πού δούλευε, ἔπειτα, καθὼς πέραγε ἀπὸ τοῦ κυρ-Ἀλέκου, τὸν εἶχε ἰδεῖ κάποιος ἀπὸ τὴν παρέα καὶ τὸν εἶχαν φωνάξει νὰ πωῖν κανένα ποτηράκι καὶ νὰ πωῖν καὶ κανέν' ἄστειο, ἔτσι γιὰ νὰ διώξουν τὴν κούραση τῆς ἡμέρας καὶ νὰ πάνε γιὰ φαί μὲ περισσότερη ὄρεξη.

Τὸ αὐγουστιάτικο φεγγάρι ἔκανε τὴ νύχτα μέρα μὲ τὸ γαλατένιο του φῶς. Ἡ Ἀθήνα φαινόταν, τὴ βραδνὰ ἐκείνη, ντυμένη σάσπρα της. Κανένα φανάρι δὲ λένιαζε μὲ τὴν κίτρινη φλόγα του τὸ καθαρό της φῶσμα. Ἐν' ἀπαλὸ μελτεμάκι πέραγε καὶ δρόσιζε τὶς κοπέλες πού καθόνταν στὶς ξώπορτες καὶ στὰ παράθυρα.

Ὁ Σωτήρης, ὅσο πῆγαινε, βιαζόταν περισσότερο, ἔτρεχε σχεδόν, λὲς καὶ κυνήγαγε τὸν ἴσκιό του στὸ δρόμο καὶ στὰ πεζοδρόμια. Βιαζόταν νὰ φτάσει στὸ σπίτι του, πρὶν καθήσουν στὸ τραπέζι. Ἡζαίρε ὁ κακομοίρης πὼς, ἂν ἤθελε νάχει μερικὸ ἀπὸ τὸ φαί, ἔπρεπε νὰ εἶναι κεῖ στὴ μοιρασιά. Εἶταν πολὺ μαλακὸς ὁ Σωτήρης κ' οἱ δικοὶ του τὸν εἶχαν λίγο παραπεταμένο. Ἄν δὲν ἄφιναν τοῦ Σωτήρη φαί, δὲ θὰ χάλαγε ὁ κόσμος. Μὲ μιὰ ντοματίτσα καὶ μὲ λίγο τυρί, μποροῦσε νὰ περάσει τὴ βραδνὰ του. Δὲ θάλεγε τίποτα, δὲ θὰ φώναζε...

Ἐπιτέλους, ἔφτασε στὴ γειτονιά του καὶ τότε μόνο λιγύστεψε τὴν τρεχάλα του. Ἐσχώρισε τὴ μάννα του ἀπὸ μακριὰ νὰ κάθεται στὴν ξώπορτα μ' ἄλλες γειτόνισες κ' ἠσύχασε. Ἀκόμα δὲ θάχαν ἔρθει τὰ δέρφια του καὶ δὲν εἶχε μπεῖ μέσα νὰ τοὺς σερβίρει.

Ἐβγαλε τὸ σκούρο του μαντήλι, σκούπισε τοὺς ἰδρώτες ποῦτρεχαν ἀπὸ πάνω του, ἀνασήκωσε τὰ ρούχα πού εἶχαν κατέβει λίγο ἀπὸ τὴ μασχάλη του κ' ἄρχισε νὰ σφυραίει ἕναν παλιὸ σκοπό. Ἄ, ὁ Σωτήρης εἶχε ἀνοιχτὴ καρδιά, εἶταν ἀλέγρος ἄνθρωπος!

— Ἐ, κυρ-Σωτηράκη! τοῦ φώναξε μιὰ φωνὴ ἀπὸ τάντικρονὸ πεζοδρόμιο. Οὔτε μιὰ καλησπέρα δὲ μᾶς λές!

Εἶταν ἡ κυρὰ-Χρυσούλα ἀπὸ τὸ παραθύρι της. Τὸ σπίτι της, ἔτσι ὅπως εἶχε ἀπὸ πίσω τὸ φεγγάρι, δὲν καλοφαινόταν μέσα στὸν ἴσκιό του, κὶ ὁ Σωτήρης δὲν εἶχε δεῖ ἀμέσως τὴ γειτόνιά του.

Σταμάτησε λοιπὸν, σήκωσε λίγο τὸ κεφάλι, — ἡ κυρὰ-Χρυσούλα καθόταν στὸ μεσαῖο, — καὶ καλησπέρασε.

— Δὲν ἔρχεσαι καὶ κοντήτερα; τοῦ πρότεινε κείνη.

— Μετὰ χαρᾶς σου, ἀποκρίθηκε πρόθυμα ὁ Σωτήρης.

Καὶ κατέβηκε τὸ πεζοδρόμιο, πέρασε τὸ στενὸ δρομάκι, ἀνέβηκε στὸ ἀντικρονὸ καὶ στάθηκε κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρό της.

— Καλησπέρα κ' ἀπὸ 'δῶ!

— Καλησπέρα σου! τοῦ ἀνταπόδωσ' ἐκείνη. Μιὰ, μιὰ πού ἤρθες ὡς ἐδῶ, δὲν ἔρχεσαι κὶ ἀπάνω; Ἐλα, θέλω νὰ σοῦ ζητήσω καὶ μιὰ χάρη.

Ὁ Σωτήρης δὲ θὰ τῆς χάλαγε τὸ χατήρι καὶ θάνεβαινε. Μὰ ὁ φόβος μὴν, πὲς τὸ ἕνα, πὲς τὸ ἄλλο, ξεχαστεῖ, στρογγυλοκαθήσει καὶ στὸ ἀναμεταξὺ ἔρθουν τὰ δέρφια του καὶ γίνει ἡ μοιρασιά τοῦ φαγιοῦ, δὲν τὸν ἄφησε.

— Θάρχόμουνα, κυρὰ-Χρυσούλα μου, τῆς ἀρνήθηκε, μὰ φοβᾶμαι μὴ μοῦ κρειάσουν τὸ κουτάλι. Πές μου τί θές καὶ σάκούω κὶ ἀπὸ 'δῶ.

— Ἄς εἶναι, συμφώνησ' ἐκείνη. Δὲν εἶναι σπουδαῖο ἕνα σουράκι ἴθιλα νὰ μοῦ βάλεις, καημένο, σὲ μιὰ πόρτα. Ἐσὺ ξέρεις κὶ ἂπ' αὐτά. Δὲν εἶν' ἔτσι;

— Οὐ! Ἄπ' ὄλα ξέρω 'γὼ! ἀποκρίθηκε ὁ Σωτήρης περήφανος. Μένε ἡσυχῆ. Αὐριο πρῶτ' - πρῶτ' νάσαι ξύπνια νὰ περάσω νὰ τὸ βάλουμε, πρὶν πάω στὴ δουλειά. Εἶναι τίποτ' ἄλλο;

— Ὅχι, κυρ Σωτηράκη μου! Σ' εὐχαριστῶ.

— Νῆταν κὶ ἄλλο! Καληνύχτα καὶ καλὴν ὄρεξη!

— Παρομοίως!

Στὴν ξώπορτα περίμενε τὸ Σωτήρη ἄλλη γειτόνισα. Αὐτῆνης εἶχαν ἀνοίξει οἱ ποντικοὶ καὶ τρύπες στὴν κουζίνα της, ἂπ' ὅπου ἔβγαιναν τὴ νύχτα καὶ δὲν τὴν ἄφιναν νὰ κλείσει μάτι. Τὸν παρακάλεσε λοιπὸν νὰ φέρει λίγη λάσπη ἀπὸ τὸ γιαπὶ καὶ νὰ τὶς τῆς κλείσει.

— Καλά, κυρὰ-Κατίνα μου! τῆς ἀποκρίθηκε ὁ Σωτήρης. Δὲν εἶναι σπουδαῖο πράμα γιὰ νὰ μὲ παρακαλᾶς. Αὐριο, τέτια ὥρα, θὰ τὶς κλείσουμε τὶς τρύπες. Εἶσ' εὐχαριστημένη;

Καὶ στὰ χεῖλια του ζωγραφίστηκε ἕνα ἀγαθότατο χαμόγελο. Ἄ, ὄλα κ' ὄλα! Ὁ Σωτήρης δὲ χάλαγε κανενὸς τὴν καρδιά! Τέτιος ἄνθρωπος εἶταν αὐτός...

***

Μιὰ φορὰ, στὰ δεκαεννιά του χρόνια, ἀγάπησε ὁ Σωτήρης ἕνα κορίτσι. Εἶταν γειτονοπούλα του καὶ τὴ λέγανε Λουκία. Τὴν εἶχε ἀγαπήσει πολὺ, μὰ τόσο πολὺ, πού μπόρεσε καὶ νὰ ξεστρώσει τὴν ἀγάπη του. Γιατὶ ὁ Σωτήρης ἀπὸ μικρὸς εἶταν ντροπαλὸς κὶ ἀκόμα δὲν εἶχε λευτερωθεῖ ἀπὸ τὴν παιδιάτικη αὐτὴ ντροπή. Βάλτε λοιπὸν μὲ τὸ νοῦ σας πόσο πρέπει νὰ τὴν ἀγάπησε τὴ Λουκία, γιὰ νὰ καταφέρει νὰ τὸ πει καὶ τῆς μάννας του. Τὰ χρόνια του γιὰ παντρεῖα δὲν εἶταν βέβαια. Οὔτε ἡ κατάστασή του. Σήμερα εἶχε νὰ φάει κὶ αὐριο δὲν εἶχε. Προχτὲς ἀκόμα εἶχε πετάξει τὸ πηλοφόρι ἀπὸ τὴν πλάτη του. Μὰ ἡ ἀγάπη τὰ βλέπει ὄλα ρόδινα καὶ καλὰ κ' ἡ μάννα τοῦ Σωτήρη δὲ μπόρεσε νάντισταθεῖ στὴν ὁρμή της.

Πῆγε λοιπὸν στὴ μητέρα τῆς Λουκίας, τῆς ἰστόρησε τὸν καημὸ τοῦ γιοῦ της καὶ τῆς ζήτησε τὴ γνώμη της. Ἐκείνη δὲν εἶπε οὔτε ναί, οὔτε ὄχι. Μόνο τὴν ὄρκισε νὰ μὴ μάθει τίποτα ὁ κόσμος. Ἐπρεπε νὰ δοῦνε πρῶτα. Τὸν ἀγάπαγε τάχα κ' ἡ Λουκία; Τὸν ἤθελε; Ἐδῶ εἶταν!

Ὅταν ἄκουσε ἡ Λουκία πὼς τὴν εἶχε ἀγαπήσει ὁ Σωτήρης καὶ πὼς τὴν εἶχε ζητήσει κιόλα, ξεράθηκε ἀπὸ τὰ γέλια. Μπρὲ ἄμάν, μπρὲ καλή μου. μπρὲ κακή μου, σιγότερα μὴ τὸ μυριστεῖ ὁ κόσμος. Τίποτα!

— Τὴν εἶχε ζητήσει γιὰ γυναῖκα του! Ποιὸς; ὁ Σωτήρης! ἔλεγε καὶ ξανάλεγε ἡ κοπελιά καὶ ὄς του γέλια. Χά! χά! χά!

Ὁ Σωτήρης περισσότερο ἄσκημος εἶταν ἀρὰ ὁμορφος. Κοντόχοντρος, μελαχρινός, μὲ μύτη χοντρή καὶ μακριὰ κὶ αὐτιά μεγάλα. Σαγόνι μακρὸ καὶ τετραγωνικό, σὰν ἀμόνι. Δόντια πλατὰ, ξεπεταγμένα λίγο στὸ ἀπάνω χεῖλι. Τὸ μόνο ὄρατο τοῦ προσώπου του εἶταν τὰ μάτια του. Μεγάλα δὲ μποροῦσες νὰ τὰ πῆς, οὔτε βλεφαρῶδες μα-

κινές είχαν. Κι αυτά άσκημα θα ήταν σαν όλα του τάλλα. άν τους έλειπε ή άθώα εκείνη γλύκα, ή αγαθοσύνη του ματιού του μικρού παιδιού... Άλήθεια, τὰ μάτια και τὸ γέλιο τον ήταν ή ίδια ή καλωσύνη. Τὸ γέλιο του! Ποτέ δὲ θάκούστηκε πιὸ αγαθὸ γέλιο.

Αὐτὰ όλα εἶδε μιὰ στιγμή ή Λουκία και τῆς φάνηκε τόσο ἀστεία ή πρόταση τοῦ Σωτήρη. Νά πάρει τὸ Σωτήρη αὐτή, ή πιὸ ὁμορφη κοπελιά τῆς γειτονιάς. "Ὁχι δά! Τὸ πολὺ-πολὺ νὰ τὸν παίρνει γιὰ ἀσπριτζή στο σπίτι της, —γιατί ὁ Σωτήρης, μ' ὄλο πού ή τέχνη του εἶταν χίστης, ἔλεγε πὸς ἤξαιρε και τόσες ἄλλες τέχνες, πού μόνος του μποροῦσε νὰ σοῦ φτιάξει ὀλάκερο σπίτι, —νὰ τὸν παίρνει λοιπὸν γιὰ ἀσπριτζή, γιὰ νὰκούει καμιά κουταμάρα του και νὰ γελάει. Ὁ Σωτήρης, καλέ; Τὸ φύσαγε και δὲν κρύωνε. Μὰ θα γέλαγαν μῆνες μετὴ τὴν ἰδέα, πού τοῦ εἶχε περάσει! Κι ἀκράτητη ἔτροξε στὶς γειτόνισες νὰ τοὺς ἀναγγεῖλει τὴ μεγάλη τύχη, πού τῆς παρουσιάστηκε. Ἀκόμα και στὴ μητέρα τοῦ Σωτήρη θάθελε νὰ πεί. Μὰ σ' αὐτὴνε πρόφτασε και πῆγε ή μητέρα της.

"Εκείνη, νὰ λέμε τὴν ἀλήθεια, φχαριστήθηκε πού ἦθε ἔτσι τὸ πράμα και τὸ ὄχι δὲν τάνησε ὁ γιὸς της ἀπ' αὐτήν. Καλλίτερα. Μὰ τὸ παιδί δὲν ἔπρεπε νὰ μάθει και τὴν αἰτία, μ' ἄλλα λόγια πὸς δὲν τὸν ἠθελε ή κοπελιά γιὰ τὴν ἀσκήμια του. "Α, ὄχι! Μποροῦσε νὰ τὸ πάρει κατάκαρδα και νὰ μαραζώσει. Καὶ βασάνιζε τὸ μυαλό της τι ψέμα νὰ βρεῖ νὰ τοῦ πεί.

Μὰ ὡς τὸ σούρουπο ή Λουκία εἶχε σκορπίσει τὸ νέο σ' ὄλη τὴ γειτονιά και σ' ὅποιον ἄλλον ἔτυχε νὰ δεῖ και νὰ ξαίρει τὸ Σωτήρη Κ' ή κουβέντα τῆς ἡμέρας εκείνης εἶταν τὸ προξενεῖο τοῦ Σωτήρη στὴ Λουκία.

"Ἔτσι, άν δὲ μάθαινε ὁ Σωτήρης ἀπὸ τὸ σπίτι του τὸ λόγο, πού ἔκανε τὴ Λουκία ν' ἀρνηθεῖ θὰ τὸν μάθαινε ἀπόξω.

"Ὅπως κι ἔγινε.

Τὸ βράδυ, γυρίζοντας ὁ Σωτήρης ἀπὸ τὴ δουλειά, βρέθηκε, χωρὶς νὰ τὸ θέλει κι αὐτὸς, πίσω ἀπὸ δυὸ γειτόνισές του. Εἶχαν πάει νὰ πάρουν τὸ βραδυνὸ τους κρασίμ και γύριζαν τώρα με γεμάτα τὰ μισοκαδιάρια μπουκάλια τους. "Ἔτσι ὅπως εἶταν γριές, χούφταλα, βαριάκουγαν κ' οἱ δυὸ και γιὰ νὰ σινεννοοῦνται, ἔπρεπε νὰ φωνάζουν λίγο. Καὶ στὴν κουβέντα τους πῆγαιναν κ' ἐρχόντουσαν τὰ ὀνόματα τοῦ Σωτήρη και τῆς Λουκίας. Εἶχε πεί, βλέπετε, ὅπως σ' ὄλη τὴ γειτονιά, και σ' αὐτὲς ή Λουκία.

Ζύγωσε λοιπὸν ὁ Σωτήρης περισσότερο κ' ἔγινε ὄλος αὐτὰ. Καὶ δὲν ἄργησε νὰ καταλάβει.

"Ὅστε ή Λουκία δὲν τὸν ἠθελε. "Ὁχι γιατί εἶταν φτωχός, μικρός, ἴσως κι ἄμυαλος. Γιατί εἶχε μητέρα, πού μπορεῖ νὰ γινόταν κακιὰ πεθερά. "Ὁχι. Τίποτ' ἀπ' αὐτὰ. Ἀλλὰ δὲν τὸν ἠθελε, γιατί εἶταν ἄσκημος! Κι ἀπελπίστηκε ὁ κακόμοιρος, γιατί ή ἀσκήμια εἶναι πράμα πού δὲ διορθώνεται.

Κι ἀφοῦ ἔπνιξε τὴν ἀγάπη του, οἶχτηκε σὲ συλλογή. Εἶταν ἄσκημος λοιπὸν. Κ' ή ἀσκήμια του βέβαια πού θα εἶταν βάρος στοὺς ἀνθρώπους. Γι' αὐτὸ ἔπρεπε κι αὐτὸς νὰ εἶναι πολὺ καλὸς μαζί τους, μὰ παρα-πολὺ καλὸς. Γιατί κι' αὐτοὶ θα εἶταν πολὺ καλοὶ, γιὰ νὰ ὑποφέρουν τὴν ἀσκήμια του, χωρὶς νὰ τοῦχουν πεί λέξη ὡς τώρα. Μὴ βλέ-

πεις πού τοῦ τῶπαν σήμερα. Δὲν εἶταν τὸ ἴδιο πράμα. Σήμερα τοὺς εἶχε ζητήσει κατὶ ἀδύνατο, κατὶ πού δὲ μπορεῖ νὰ τὸ δώσει οὔτε ή μεγαλύτερη καλωσύνη. Τοὺς εἶχε ἀναγκάσει νὰ τοῦ τὸ πούνε. Ἐπρεπε λοιπὸν τὴν ὁμορφιά, πού δὲν εἶχε καθόλου, νὰ τὴν ἀντικαταστήσει με καλὴ καρδιά, πού εἶχε και παραῖξε.

Κι ἀλήθεια, ή ἀγάπη πού εἶχε ὁ Σωτήρης γιὰ ὄλους τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ φυσικό του, ἔγινε δέκα, ἑκατὸ φορές πιὸ μεγάλη. Δυνάμως ἀπὸ τὴν ἀγάπη, πού νόμιζε πὸς εἶτανε ὑποχρεωμένος νάχει γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, μεγάλως κ' ἔγινε ἀπεραντή, ἀπεριόριστη, ἀγάπη χριστιανική. Κ' ή γλύκα, ή αγαθοσύνη τῶν ματιῶν του ἔγινε κι αὐτὴ πιὸ μεγάλη. Τὸ ἴδιο και τὸ γέλιο του.

Ἀπὸ τότε ὁ Σωτήρης εἶταν ὁ πιὸ καλὸς ἀνθρώπος τοῦ κόσμου.

***

"Ἄλλη μιὰ φορὰ ἀγάπησε ὁ Σωτήρης. Ἐννιά ὀλάκερα χρόνια ὕστερ' ἀπὸ τὴν πρώτη του ἀγάπη. Μὰ μέσα στὰ ἔννια αὐτὰ χρόνια ὁ Σωτήρης εἶχε ἀλλάξει πολὺ, εἶχε γίνει ἄλλος ἀνθρώπος. Γιατί άν ὄλοι είχαν ξεχάσει τὴν ἱστορία του με τὴ Λουκία, αὐτὸς ὅμως τὴ θυμόταν πάντα. Κι' ὄσο τὴ θυμόταν, τόσο πιὸ καλὸς, πιὸ μαλακὸς γινόταν. Σκλάβος γινόταν σ' ὄλους, τσακίζοταν νὰ τοὺς φχαριστήσει, νὰ μὴν ἀρνηθεῖ σὲ κανέναν τίποτα. Καὶ χάρη στὴν τέχνη πού ἤξαιρε, μποροῦσε νὰ δείχνει στοὺς ἀνθρώπους τὴν καλωσύνη του με χιλιοὺς τρόπους και καθεμέρα. Κυρ-Σωτηράκη, ἀπὸ δῶ, κυρ-Σωτηράκη, ἀπὸ κεί, ἀκουγες κάθε πρωτὶ, πού ἔφτυγε γιὰ τὴ δουλειά, και κάθε σούρουπο, πού γυρίζε. Οἱ ἀνθρώποι, βλέπετε, δὲν ἄργησαν νὰ μπουὺν στοὺς νόημα. Μὰ δὲν ἄργησαν και νὰ παραξηγήσουν τὸ φτωχὸ τὸ Σωτήρη. Καὶ τὴ μεγάλη του καλωσύνη, τὴν ὑποχωρητικότητά του, τὴν πῆραν γογγόρα γιὰ κουταμάρα, γιὰ ἀλαφρομυαλί. Κι' ὄσο πιὸ καλὸς τοὺς δειχνόταν ὁ Σωτήρης, τόσο τὸν παραξηγοῦσαν κι ἐκείνοι περισσότερο.

"Ὅλοι τώρα τὸν είχαν γιὰ ἕνα αγαθὸ ἀνθρώπο, κουτούτσιμ και με σαλεμένο λιγάκι τὸ μυαλό, πού μποροῦσε νὰ τὸν παίξει στὰ χέρια σου, σαν τὸ μικρὸ παιδί. Κι ὅπως δὲν ἤξαιρε τότε ὁ Σωτήρης πὸς εἶταν ἄσκημος, ἔτσι και τώρα δὲν ἤξαιρε πὸς εἶταν κουτός.

"Ἡ Μαριγούλα, ή δεύτερη ἀγάπη τοῦ Σωτήρη, άν δὲν εἶταν ή πιὸ ἄσκημη, πάντα εἶταν ἀπὸ τὶς ἄσκημες τῆς γειτονιάς. Εἶταν σωστὴ ἀντρογυναίκα. "Ὁχι μόνο στοὺς ὄσμη, ἀλλὰ και στὰ φερσίματά της, στὸ χαρακτήρα της. Πάντα ὅμως εἶταν ἄσκημη κι ὁ Σωτήρης σκεφτόταν πὸς μόνο ἕνας σαν κι αὐτὸν μποροῦσε νὰ τὴν πάρει. Ἐπειτα, τώρα πιά δὲν εἶταν δεκαννιά χρονῶν. Εἶταν ἄντρας, με πηγμένο τὸ μυαλό, με ταχτικὴ δουλειά και με ἀρετὰ μεγάλο μεροκάματο. "Ὁλ' αὐτὰ τᾶβαζε κάτω, κ' ἔβλεπε πὸς μποροῦσε νὰ στεῖλει τὴ μάννα του στὴς Μαριγούλας, χωρὶς νὰ εἶναι φόβος γιὰ δεύτερη χυλόπητα.

Μὰ πάλι ὁ Σωτήρης δὲν τᾶχε λογαριάσει καλά. Γιατί και πάλι ή μάννα του γύρισε στοὺς σπίτι σαν και τὴν πρώτη φορὰ. Κ' ή Μαριγούλα εἶχε ἀρνηθεῖ σαν τὴ Λουκία και με τὸν ἴδιο τρόπο. Με γέλια, με κοροϊδίες, με περιφρόνηση.

—Μὰ γιατί; ρώταγε και ξαναρώταγε ὁ φτωχὸς ὁ

Σωτήρης. Γιατί; Καλλίτερα είναι τὰ μούτρα της ἀπὸ τὰ δικὰ μου ἢ ἔχει τὴ μεγάλη προίκα; Γιατί λοιπόν;

Τὴ φορὰ αὐτὴ ἡ μάννα του δὲ θάφινε νὰ μάθει ὁ γιὸς της τὴν αἰτία ἀπὸ τὸν κόσμον. Θὰ τοῦ τὴν ἔλεγε αὐτὴ, θὰ τὸν ἔψελνε καὶ λιγάκι, γιατί ἡ μεγάλη του προθυμία στοὺς γειτόνους καὶ στοὺς γνωστοὺς δὲν τῆς εἶχε πολυαρέσει ἀπὸ ἔραρχης... Ἀκουὺς ἐκεῖ νὰ δουλεύει αὐτὸς γιὰ τοὺς ξένους ἔτσι!

— Πρωτῶς καὶ τὸ γιατί; τοῦ εἶπε κείνη ψευτοθυμωμένη. Γιατί εἶσαι παραπολὺ βολικός, κακόμοιρε. Ξαίρεις τί εἶπε ἡ Μαριγούλα, ὅταν τῆς τῶπε ἡ μητέρα της; Ἔ, Τί νομίζεις; «Αὐτὸ τὸν κουτεντὲ θὰ πάρω, πού τὸν κάνουν ὁ,τι θέλουν;» Ἄκου τα!...

Ὁ Σωτήρης δὲν ἀποκρίθηκε. Μόνο ἔπεσε σὲ συλλογὴ.

***

Ὁ Σωτήρης γυρίζει ἀπόψε στὸ σπίτι του μ' ὅλη του τὴν ἡσυχία. Καὶ δὲν εἶναι καὶ ναρῆς. Εἶχε περάσει κι ἀπὸ τοῦ κυρ-Ἀλέκου κ' εἶχε βρεῖ τὴν παρῆα. Κι ἀπόψε εἶχε πάει γυρεύοντας, κανεὶς δὲν εἶχε φωνάξει. Κι οὔτε εἶχε φύγει πρῶτος ἀπ' ὅλους καὶ βιαστικός, σὰν πρῶτα. Τώρα πιά δὲ βιαζόταν καθόλου. Τώρα ἔκανε ὅπως ἤθελε αὐτὸς, ἄκουγε καὶ φχαρίσταγε τὴ δικιά του καρδιά καὶ μόνο. Τὶς ὀρέξεις τῶν ἄλλων, πού τόσο τὶς σεβόταν πρῶτα καὶ μὲ κάθε θυσία ἤθελε νὰ τὶς ἱκανοποιεῖ, τώρα δὲν τὶς λογάριάζε, δὲν τὶς ἄκουγε πιά...

Γύριζε λοιπὸν στὸ σπίτι του σιγά-σιγά, μ' ὅλη του τὴν ἄνεση.

— Καλησπέρα, κύρ-Σωτηράκη! τοῦ φώναξε μιὰ γνώριμη φωνή. Σὰν πολὺ βιαστικός περνᾶς τὴν πόρτα μας.

Ἔϊταν ἡ γριὰ-Σταύραινα, ἀπὸ τὴν ξόπορτᾶ της, ἀνάμεσα σὲ πεντέξη νιὲς καὶ γριές, πού δὲν τὶς ἤξαιρε ὁ Σωτήρης. Τὴ Σταύραινα ὅμως τὴν εἶχε πάρει τὸ μάτι του ἀπὸ μακριά. Καὶ γι' αὐτὸ ἴσα-ἴσα ἔκανε τὸ βιαστικό. Δὲν εἶχε καμιὰ ὄρεξη νὰ καλησπερίσει. Ἠξαιρε πὼς μὲ τὴν καλησπέρα ἐνενηνταεννιά φορές ναὶ καὶ μιὰ ὄχι, θὰ τοῦ ζήτηγε καὶ κάτι. Ἔτσι τὶς εἶχε συνηθίσει, βλέπετε, τὶς γειτόνισές του ὁ Σωτήρης, Μά, σύμφωνα μὲ τὴν καινούρια του ταχτική, ἔπρεπε νὰ τῆς ἀρνηθεῖ. Προτίμησε λοιπὸν νὰ περάσει ἀδιάφορος κ' ἔτσι νὰ τᾶποφύγει ὅλ' αὐτὰ.

Ἀλλὰ μιὰ πού τὸν καλησπέρισε, δὲ μπορούσε πιά νὰ καμώνεται. Καὶ καλησπέρισε κι αὐτὸς. Μὰ ἡ καλησπέρα τοῦ μεγάλωσε τόσο τὴ βία, πού ἡ Σταύραινα δὲν πρόφτασε νὰ τοῦ πει τίποτ' ἄλλο. Ἔτσι ὁ Σωτήρης ξέφυγε, ἀφίνοντας τὴ γριὰ γειτόνισά του νὰ πορεῖ καὶ νὰ σταυροκοπιέται γιὰ τὸν τρόπο του.

— Ἐλα, Χριστὲ καὶ Παναγιά! ψιθύρισε ἀκολουθώντας τον μὲ τὰ μάτια. Κοίταξε τρεχάλα πού ἔβαλε, γιὰ νὰ μὴ σταματήσει. Ἄλλο εἶδος τρέλα καὶ τοῦτο!...

Λίγες πόρτες παρακάτω, σταμάτησε τὸ Σωτήρη ἄλλη γειτόνισα. Αὐτὴ εἶταν ἡ κυρὰ-Χρυσούλα, πού τῆς εἶχε δεχτεῖ τόσο πρόθυμος τὸ αὐγουστιάτικο ἐκεῖνο βράδι. Αὐτῆς δὲν τὴν εἶχε δεῖ, γιατί τὸν περίμενε πίσω ἀπὸ τὴ γρίλια τοῦ παραθυριοῦ της. Κ' ἔτσι δὲ μπόρεσε νὰ τῆς ξεφύγει, ὅπως τῆς Σταύραινας.

— Καλησπέρα, κύρ-Σωτηράκη!

— Καλησπέρα, τῆς εἶπε ἀδιάφορα κι ἔτοιμος νὰ ξεμινήσει.

— Δὲν ἔρχεσαι πὺ κοντὰ, καμμένη;

— Ἀκούω κι ἀπὸ ὄω!

Κ' ἡ φωνὴ του εἶταν τόσο ἐπιταχτική, πού ἡ κυρὰ-Χρυσούλα δὲν τοῦ τὸ ξαναεἶπε.

— Κάτι ἤθελα νὰ σοῦ ζητήσω πάλι, κύρ-Σωτηράκη μου.

— Νᾶξαιρες πόσες δουλειὲς ἔχω καὶ θιλέγες...

— Καλά, κύρ-Σωτήρη, δὲ θέλω νὰ σὲ βαρύνω. τοῦ ἀποκρίθηκε κείνη πειραγμένη.

— Εἶναι ἡ ἐποχὴ, βλέπεις. Δουλειὲς, ἕνα βουρνό.

— Καλά, καλά. Κοίτα τὶς δουλειὲς σου. Δὲ θέλω τίποτα.

Καὶ καλονυχτίστηκαν.

— Καλέ, τοῦτος εἶναι ὁ Σωτήρης, πού τσακίζονται γιὰ νὰ σὲ φχαριστήσῃ; ἀπορούσε ἡ γυναίκα. Πὼς ἔγινε!

Ὅσο ὁ Σωτήρης εἶχε φτάσει στὸ σπίτι του. Τὰ δὲρφια του εἶχαν ἐρθεῖ ἐδῶ καὶ μισὴ ὥρα. Κι ὅμως ἡ μητέρα του δὲν εἶχε κενώσει ἀκόμη τὸ φαῖ στὰ πιάτα. Περίμενε τὸ Σωτήρη. Ὑστερ' ἀπὸ τὴ φασαρία, πού ἔκανε προχτές, — φωνές, βλαστήμιες, σπασίματα πιατικῶν, — πού νὰ τολμήσουν νὰ ξανακαθήσουν στὸ τραπέζι, χωρὶς νὰ εἶναι φερεμένοι κι αὐτοὶ!

Ἔτσι τὸν εἶχε κάνει ὁ λόγος τῆς Μαριγούλας. Ἀφοῦ ἡ καλοσύνη του κέρναγε γιὰ κουταμάρα, ἔγινε κι αὐτὸς κακός, σὰν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους...

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΣΕΡΕΝΑΤΑ

(Κατὰ τὸν ἦχο τῆς Sérénade τοῦ Shubert).

Ὅταν νυχτώνει τὰ πουλιὰ κρύβονται στὰ κλαδιά, καὶ τὸ φεγγάρι σκάνεται στὸν οὐρανὸ ψηλά. Στὰ χόρτα τ' ἀνθισμένα, ξαπλώθηκα κοντὰ σου κ' ἐνωσα στὸ κεφάλι μου τὰ χᾶιδι' ἐπ' τὰ μαλλιά σου. Σὲ ἀγαπῶ, σ' ἐπιθυμῶ, καὶ σὺ ἀγαπᾶς ἐμένα, κ' εἶμαστ' οἱ δύο μας μοναχοὶ στὰ χόρτα τ' ἀνθισμένα. (Κατὰ τὴν ἐπανάληψη :)

Σὲ ἀγαπῶ, σὲ λαχταρῶ, καὶ σὺ ποθεῖς ἐμένα, κ' εἶμαστ' οἱ δύο μας μοναχοὶ στὰ χόρτα τ' ἀνθισμένα.

ΣΤΗ ΜΟΝΗ ΜΟΥ ΑΓΑΠΗ

(Κατὰ τὸν ἦχο τῆς μονωδίας : «D'aburd le coedu someille» τοῦ Boccace).

Σ' ἀγάπησα ὅταν σ' εἶδα,

κ' ἡ δόλια μου ψυχὴ

κρυφὴν ἔτρεφ' ἐλπίδα :

νὰ ζήσουμε μαζή...

Ἄχ! ὁ καιρὸς διαβαίνει

μ' ὀλόγοργα φτερά,

κι' ἡ νιότη μου ἡ καμμένη,

μαζή μ' αὐτὸν περᾶ!

Σ' ἀγάπησα πού σ' εἶδα...

Ἀγάπα με καὶ σύ...

Ἡ Ἀγάπη 'ν ἡ Ἐλπίδα,

ἡ Ἀγάπη 'ν ἡ Ζωή...

Κ. Ν. ΚΟΝΕΜΕΝΟΣ